

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Έν Ελλάδι

Δρ 8

Έν τῷ Ἐξωτερικῷ

Φρ Λρ 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἵτησις ἀπευθύνεται :

Διεύθυνσιν Φωνῆς τῆς Ἡπείρου

Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1902. Ὅφειλόν δὲ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὰ ἔγγραφα συνδρομητῶν τὰ ἀποστείλῃσι καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ τὰ ἀπευθύνονται δι' ἐπιστολῆς ἢ ταχυδρομικοῦ δελεταρίου πρὸς τὸν συντάκτην κ. Γεώργ. Κ. Γάγαρον.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον ἀπὸ δεκαετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπαρτисτοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

τοῦ Μητροπολίτου Σκοπιῶν ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων νὰ γίνῃ εἰς Θεσσαλονίκην, ἱεουργοῦντος τοῦ μητροπολίτου τῆς πόλεως ταύτης καὶ δύο ἐκ τῶν περὶ ἐπισκόπων, ἐξήγειρε τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα Θεσσαλονίκης. Ὁ ὑποψήφιος Φιρμιλιανὸς ἀφίκετο ἤδη εἰς Θεσσαλονίκην καὶ συνωμίλησε μετὰ τοῦ μητροπολίτου. Ἡ χειροτονία ὅμως, εἰ καὶ εἶχεν ὁρίσθῃ διὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, δὲν ἐγένετο. Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης ἐκτὸς τῶν ἄλλων αὐτῆς ἐνεργειῶν προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν ὀκταμελοῦς ἐπιτροπῆς ἥτις συνέταξεν ἔγγραφον πρὸς τὸν διοικητὴν ἐκφράζουσα τὴν λύπην τῆς διὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Σουλτάνου πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ τῶν Πατριαρχείων πρὸς τὸν μητροπολίτην Θεσσαλονίκης, ὅπως γίνῃ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡ χειροτονία. Ἡ ἐπιτροπὴ παρεκάλει προσηύχον τὸν διοικητὴν ὅπως μεσολαβήσῃ παρὰ τῇ Πύλῃ, ἵνα ἀνακληθῇ ἡ διαταγή, διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἐπιτρέψωσι νὰ γίνῃ ἡ χειροτονία. Τὰ αὐτὰ μεταβάλλει ἐπ' ἀνέλας καὶ πρὸς τὸν μητροπολίτην. Τὸ ζήτημα εὐρίσκεται εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον. Τί ἀπεφάσισαν τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἡ Πύλη ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἐγένετο εἰσέτι γνωστόν. Δικαίᾳ εἶνε ἡ ἀξίωσις τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ὅπως μὴ ὁ πρῶτος Σλαῦς μητροπολίτης χειροτονηθῇ ἐπιδεικτικῶς ἐν τῇ πρωτεύουσὶ τῆς Μακεδονίας καὶ εὐλογον θὰ ᾔτο ἐὰν ἐξ ἀρχῆς τὰ πατριαρχεῖα ἀλλὰχοῦ ἀπέστελλον τὸν Φιρμιλιανὸν πρὸς χειροτονίαν. Ἐὰν ὅμως αἱ ἀξιώσεις τῆς κοινότητος Θεσσαλονίκης δύνανται νὰ θεωρηθῶσι ὡς λογικὴ ἢ οὐ δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ κρίνωμεν, μακρὰν ἡμεῖς εὐρισκόμενοι. Ἰσως νὰ παραβιάζεται τὸ γόητρον τοῦ ἐκεῖ ἑλληνισμοῦ, ἴσως ἄλλα συμφέροντα νὰ διακυβεύωνται. Ἀλλὰ, ἐὰν ἡ χειροτονία ἐν Θεσσαλονίκῃ εἶνε ἐπιβλαβὴς, δὲν εἶνε ἐπιβλαβεστέρᾳ γιγνομένη εἰς τὴν Βασιλεύουσάν τῶν πόλεων, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; Δὲν παραβιάζονται οὐσιωδέστερον τὰ συμφέροντα τοῦ ἑλληνισμοῦ; Βεβαίως. Ἀφοῦ τὰ πατριαρχεῖα ἀπεφάσισαν νὰ χειροτονηθῇ μητροπολίτης Σκοπιῶν ὁ Φιρμιλιανὸς εἴτε εἰς Θεσσαλονίκην, εἴτε ἀλλὰχοῦ, εἴτε ἐν Κων(ν)πόλει τελεσθῇ ἡ χειροτονία τὴν αὐτὴν ἔχει σημασίαν. Σπουδαῖον ἦτο τὸ ζήτημα μόνον, ὅτε πατριαρχεῶντος τοῦ Τσάτσου προὔταθῃ ὑπ' αὐτοῦ ἡ ἀνάρρησις εἰς τὸν θρόνον τῶν Σκοπιῶν ἐνὸς καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης ἐγκρατοῦς τῆς Σλαβονικῆς γλώσσης. Τότε ἅπαντες ἐξηγέρθησαν κατὰ τοῦ Τσάτσου καὶ ἐχρησίμευσεν τὸ ζήτημα τῶν Σκοπιῶν ὡς δικαιολογία, ἥτις ἐπροκάλεσε τὴν πτώσιν του. Ὁ διάδοχος αὐτοῦ Κωνσταντῖνος δὲν ἠδυνήθη νὰ προτείνῃ διὰ τὴν θέσιν τῶν Σκοπιῶν Ἑλληνα

ἀρχιερεῶς, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν Σλαῦν, τὸν Φιρμιλιανόν. Οὕτως, ἐνῶ ὁ Τσάτσος ἔπρεπεν ὡς ὑποστηρίζων τὸν διορισμὸν ἐγκρατοῦς τῆς σλαβονικῆς, ὁ Κωνσταντῖνος Ε' οὐδ' ἐπαλεύθη καὶν προτείνας καὶ διορίσας τὸν Φιρμιλιανόν. Νῦν δὲ ὅτε εὐρισκόμεθα πρὸ γεγονότων, ὧν ἡ ἀνασκάλεισις οὐδεμίαν προσπορίζει ἡμῖν ὠφέλειαν ἄτοπον ἐντελῶς εἶνε νὰ ἐξεγερῶμεθα κατὰ τῆς χειροτονίας τοῦ Φιρμιλιανοῦ, διότι οὕτω διακινδυνεύομεν ἄλλα συμφέροντα σπουδαίως συνδυζόμενα καὶ ἐξαρτώμενα παρὰ τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ Φιρμιλιανοῦ. Καὶ μήπως εἶνε ὁ πρῶτος Σλαῦς τῆς Μακεδονίας ἀρχιερεῦς. Οἱ Βούλγαροι ἀρχιερεῖς τῆς Μακεδονίας διατὶ δὲν μᾶς ἐξεγείρουν τὰ νεῦρα; ἐκεῖνοι μάλιστα εὐρίσκονται εἰς κέντρα ἐν οἷς ὑπερτερεῖ τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον. Εἴμεθα ὑπὲρ τῆς οὐσίας, οὐδέποτε ὑπὲρ τῶν τύπων. Οἱ τύποι εἶνε ἐπουσιῶδες ζήτημα.

ΕΚ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Οἱ μὲν κάτοικοι τῶν χωρίων ἔχουσι καὶ αὐτοὶ ἐν προνόμιον ἐκλέγουσι τὸν ἐνιαύσιον αὐτῶν ἄρχοντα, τὸν μουχτάρην, ὁ ὁποῖος φροντίζει διὰ πᾶσαν μὲν ἀνάγκην τοῦ χωρίου, ἰδίως ὅμως εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ εἰσπράττῃ τὰ χρήματα τῆς κυβερνήσεως.

Ἡμεῖς δὲ οἱ τῶν πόλεων κάτοικοι ἔχομεν καὶ ἑτέρον τι προνόμιον, ἐπισημότερον κάπως ἐκλέγομεν καὶ δῆμαρχον καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ προνόμιον αὐτὸ δὲν τὸ ἔχομεν μόνον ἡμεῖς οἱ χριστιανοί, ἀλλὰ πάντες οἱ πολῖται ἀνεξαιρέτως, οὐχ ἥττον ἡμεῖς πρωτοστατοῦμεν, διότι ἡμεῖς εἰς πᾶσας τὰς πόλεις ἀποτελοῦμεν τὴν πλειονότητα· εἰρήσῃ ὅμως ὅτι δὲν ψηφίζομεν πάντες, ἀλλὰ μόνον, ὅσοι πληρώνουσιν ὁρισμένον κτηματικὸν φόρον, οὐδὲ ἐκλέγομεν ἀπ' εὐθείας δῆμαρχον, ἀλλὰ μόνον συμβούλους, ἐξ ὧν ἔπειτα ὁ διοικητὴς διορίζει τὸν δῆμαρχον ὥστε πάλιν ματαιοῦται τὸ ἡμέτερον προνόμιον, διότι ὁ διοικητὴς ἐκλέγει μετὰ τῶν συμβούλων, ὃν αὐτὸς μᾶλλον εὖνοε, ἢ καὶ κατὰ τὸν νόμον πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὸν πλειοψηφοῦντα.

Οὐχ ἥττον ἡμεῖς καὶ τοὶ γνωρίζομεν ὅτι τὰ ἡμέτερα προνόμια δὲν ἔχουσι καμμίαν ἰσχύν, καίτοι δὲν εἴμεθα ποτὲ βεβαίον ὅτι ὁ διοικητὴς θὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν, καίτοι ἐκ πείρας σαφῶς ἐπιστάμεθα ὅτι ὁ διορισθεὶς δῆμαρχος, οἷος δῆποτε καὶ ἂν εἶνε, θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εἶνε τυφλὸν ὄργανον τοῦ διοικητοῦ ἄλλως θὰ ἀποπεμφθῇ κακῶς ἔχων ὑπεύθυνον ὅμως εἰς τὴν φυσικὴν μᾶς φαρμάραν χαλνοῦμεν τὸν κόσμον νὰ ὑπερτερῇ ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν συμπαθεῖ ἀλληλοτραγόμεθα, ἀλληλοὑβρίζομεθα, ἀλληλοεκδικούμεθα καὶ ἀποκτῶμεν μίση καὶ πάθη ἀνέκουστα, φροντίζομεν πῶς νὰ καταστραφῇ ὁ ἀντιπαλός μας, ἐφευρίσκομεν διαρκῶς κατηγορίας ψευδεῖς, πλάσσομεν εἰς βάρος τῶν ἀντιπάλων μας φοβεράς συκοφαντίας καὶ τέλος πρὸ οὐδενὸς ὑποχωροῦμεν, ὥστε οἱ ἀντίπαλοί μας οὐ μόνον νὰ μὴ ἔλθωσιν ὑπερτεροῦντες, ἀλλ' ἡ δυνατόν νὰ ἀρχνισθῶσιν ἐντελῶς ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς. Τί δὲ ἐξ ὧν τούτων κηρύττομεν; ἀπολύτως τίποτε. οὔτε θὰ δυνάμεθα τέλος πάντων νὰ λέγωμεν ὅτι ἐκερδίσαμεν τὴν ἐκλογὴν,

διότι ὁ διοικητὴς ματαιοῖ πάντοτε τὰς ἐλπίδας καὶ τοὺς πόθους μας.

Ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν ἐγέλων κατ' ἐμαυτὸν ὅτε πρὸ ἡμερῶν οἱ συμπατριῶταί μου ἡτοιμάζοντο διὰ τὸν δημαρχικὸν ἀγῶνα· ἔβλεπον τὰ κρυφομυλήματα, τὰ κρυφοτρεχάματα, τὰ κρυφοσυμβούλια· ἔβλεπον τὴν μεγάλην ζέσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, τὴν μεγάλην τὴν ἐπιμονὴν, τὴν βαθεῖαν αὐτῶν μανίαν, ὅπως ἔλθωσι πλειοψηφοῦντες ὁ Περτέφ ὅμως, ὁ σκληρὸς αὐτὸς κακαστροφεὺς, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅλως διόλου τὰς τόσας προσπάθειάς τῶν ἐνδιαφερομένων ἀνέδειξε δῆμαρχον τῆς ἡμετέρας πόλεως τὸν ὀθωμανὸν Σέχην Σαμπρὴν, ἀκριβῶς ἐκεῖνον ὃν πέρυσιν εἶχε κληρονομήσει ὡς νεότουρκον, οἱ δὲ ἄλλοι ἔμειναν στὰ κράα τοῦ λουτροῦ, ἐμείναν μὲ τοὺς ἰδεώτας τῶν κόπων τῶν μόνων.

Οὐχ ἥττον τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε καὶ τόσον μηδαμινόν. οὐδὲ τόσον σύνθηρος, ὅσον ἐξ ἀρχῆς φαίνεται, διότι ὁ Περτέφ καὶ εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην ἐξήτησεν, ὠρμώμενος ἐκ τοῦ φανατισμοῦ του, νὰ προσβάλῃ, νὰ προπηλακίσῃ, νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰ δίκαια τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐξήτησε καὶ πάλιν νὰ μεγαλώσῃ τὴν φιλήν του, ἡ ὁποία ἐνταῦθα εἶνε τόσον καχεκτικὴ, διότι μόλις ἀπαριθμεῖ ὀλίγας οἰκογενείας. Μέχρι σήμερον οὐδέποτε ἡ πόλις ἡμῶν ἔσχε τουρκὸν δῆμαρχον, διότι οἱ προηγούμενοι διοικηταὶ ὅλοι ἐσέβοντο τὸ ὑπερισχόν ἐνταῦθα ἑλληνικὸν στοιχεῖον καὶ ἀνεδείκνυνον πάντοτε Ἑλληνας δῆμαρχους· ὁ Περτέφ ὅμως κατέρριψε καὶ τὸ προνόμιον τοῦτο καὶ ἔκαμε ἐλαμὰς τὰ προσόντα κουρέλι, ὠφελοῦμενος πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀλληλοφθογὰν μας· καὶ ταῦτα μὲν παρὰ τοῦ δημαρχικοῦ ζητήματος, εἰς ἑτέραν δὲ ἐπιστολήν μου θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐξηγήσωμεν διατὶ προὔτησε τὸν Σέχην καὶ ὅχι κανένα ἄλλον ὀθωμανόν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνταποκριτὴς τῆς «Ν. Βιενναικῆς Ἡμερησίας» ἔσχε μακρὰν συνδιάλεξιν μετ' ἐπισήμου τινὸς Τούρκου ἐν σχέσει πρὸς τὸ Μακεδονικὸν ζήτημα. Ἡ ἀνταπόκρισις ἡ διαλαμβάνουσα τὰς γνώμας τοῦ ἐπισήμου καὶ ἰσχυρότος Τούρκου δημοσιεύεται ὑπὸ τῆς Βιενναικῆς ἐφημερίδος, ἔχει δ' ἐν τοῖς κυριωτέροις ὡς ἐξῆς : «Μὴ ἀπκτώμεθα! Ἡ ἀδιάκοπος κραυγὴ «μεταρρυθμίσεις εἰς Μακεδονίαν» ἀποβλέπει ὑποκριτικῶς εἰς τὴν δι' ἐμμέσου ὁδοῦ πραγματοποίησιν τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγ. Στεφάνου. Περὶ τούτου καὶ μόνου πρόκειται. Ὁμολογῶ ὅτι τὸ διοικητικὸν ἐν Μακεδονίᾳ σύστημα ἐνέχει πλείστας ἐλλείψεις· ἀλλ' οἱ ἀπαίσιον τῶν φανατικῶν ἰσχυρισμοὶ πολὺ ἀπέχουσι τῆς ἀληθείας. Ὑλικῶς ὁ Μακεδονικὸς πληθυσμὸς εὐημερεῖ καὶ δὲν ἀποκρύπτει τοῦτο πρὸς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν ἀμερολήπτους Εὐρωπαίους. Λάβωμεν ὡς παράδειγμα τὴν Θεσσαλονίκην. Αἱ πρόδοι ἅς ἐπετέλεσεν ἡ Σόφια ἡ οἰαδήποτε ἄλλη Βουλγαρικὴ μεγαλόπολις δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς προόδους τῆς Θεσσαλονίκης; Ἀλλὰ δὲν ἐμποιεῖ ὑμῖν αἰσθησίν τινα ὅτι τὰ πρὸς ἀπολύτρωσιν δῆθεν τῆς Μακεδονίας ἐργαζόμενα κομιτᾶτα εἶνε ἀποκλειστικῶς Βουλγαρικῆς ἐθνικότητος, ἐν ᾧ ἐν Μακεδονίᾳ ὑπάρχουσι καὶ Ἑλληνες πολλοὶ καὶ Σέρβοι καὶ Κουτσόβλα-

Β'. "Αρθρο. α') "Εθνικά. Ἡ κληρονομία τῶν πεσόντων 1886. — 25 Μαρτίου 1900. — 25 Μαρτίου 1901. — 29 Μαΐου 1453. — Ὁ πρωτομάρτυς. — Τὰ ἑλευθερία τῆς Κρήτης. — Ἐθνικὴ ψυχὴ. — Ἀνδριάντες. — Ἡ ρωνὴ τῶν ζώων καὶ ἡ ρωνὴ τῶν νεκρῶν. — Ἑλλάς καὶ Βυζάντιον. — Ἑλλάς καὶ Ἡπειρος. — Ἀράτος Μακεδονία. — Ἐθνικὰ ἐπιτεύματα καὶ ὄνειρα. — Ὁ λόγος τοῦ Δαυδύρου. — Ἀντάστασις. β') Ἱστορία. Δύο λόντες. — Μαχθήσιμος ὄρκος. — Ἑλληνορωμαϊκὰ ἔρευνα ἐν Αἰγύπτῳ. — Ἐπιβολὴ αἰσθητικῆς. — Ἑλλάς καὶ Σερβία. — Ἡ ἐν Χαλέπῃ μονὴ καλογραιῶν. — Κυπριακὰ ἱστορήματα. — Ἡ νέα εἰκὼν τοῦ Ρήγα. — Πόλις καὶ Ναυαρχία. — Ὁ ναύαρχος Μισούλης πρὸς τῆς ναυαρχίας. — Ἡ Δημοκρασία καὶ ἡ σχολὴ αὐτῆς. — Ἡ πυρρὴ τῆς Δημοκρασίας. — Συρράκων καὶ Καλλυρῆται. — Ὁ Μάρκος Πύποσκος ὡς λεξικογράφος. — Ἡ Ἰωνουαρίου καὶ ἡ ἐπέτειος τῆς ἐθνεγερσίας. — Τὸ παλιόντι τοῦ Μαρκοπαναγιώτου. — Θῆβαι καὶ Λαδάειν.

Ὁ Βαλαωρίτης ὡς ἱστορικός. — Ὁ Καλλιγᾶς ὡς ἱστορικός. — Κατεστραμμένοι σελίδες τῆς πατρίου ἱστορίας. — Ἡ πρόοδος τῆς ἱστοριογραφίας κατὰ τὸν 19 αἰῶνα. — Λεοπόλδος Ράγκε. — Ερνέστος Κούρτιος. γ) Παιδαγωγικά καὶ γυμναστικά. Σχολικὴ γυμναστικὴ. — Ἡ γυμναστικὴ ἐν τῷ Δημοτικῷ σχολείῳ. — Γυναικεῖα παιδεία. — Πνευματικὴ ιδιοκτησία. — Αἱ νέαι διδάσκαλοι. — Σχολικὰ ἔγγραφα καὶ ποιήματα. — Ἡ πατρίς ἐν τῷ σχολικῷ ἔσχατι. — Σχολεῖα καὶ ἀστυνομία. — Ἡ διδάσκαλος τῶν Ἀμπελαίων.

Ὅσοι θέλουν νὰ ἀποκτήσουν τὸ βιβλίον τοῦτο δεόν νὰ ἀπευθύνονται εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Ἡπείρου» ἀποστέλλοντες καὶ τὸ ἀντίτιμον

ΔΙΑΦΟΡΑ

Γενομένων τῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ συγκεντρωθέντων τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσι τμημάτων τῆς Φιλελευθερίας Ἀδελφότητος Βουρμπιάνης τῆς Ἡπείρου διενεργηθείσης ἐκλογῆς πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διὰ τὸ 20 ἔτος τῆς ἀδελφότητος. Ἐξελέγη πρόεδρος καὶ αὐτὸς ὁ κ. Ἰωάννης Ν. Κουτσαλέζης, ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Στεφ. Διαζίδης, γραμματεὺς ὁ κ. Ἰω. Ν. Μάνος, ταμίας καὶ αὐτὸς ὁ κ. Ἀναστ. Κ. Δούβερης, συμβούλοι δὲ κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας οἱ κ. κ. Νικολ. Οἰκονόμου, Ἰω. Παπανικολάου, Ι. Χ. Ψύλλας, Ἰω. Α. Τράστας, Γεωρ. Α.

ΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΑ

(ἴδε συνέχεια εἰς τὸ προηγούμεν. φύλ.)

Ὅλα ὅμως τ' ἀνωτέρω κακὰ εἶχον καὶ τὸ ἀποτέλεσμά των ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐχρησίμευσαν αἱ ληστρικαὶ κινήσεις εἰς ἐκγύμνασιν τῶν Ἑλλήνων καὶ προπαρασκευάσαν πολεμιστάς, οἱ ὅποιοι τὰ μέγιστα ἐχρησίμευσαν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ἐσχάτως δὲ πάλιν ὅχι ὀλίγον ἐχρησίμευσαν εἰς τὰ κινήματα τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου.

Τὰ ἔθνη πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἐξυπνα, καὶ οὐδέποτε τὸ ὄπλον τοῦ γεωργοῦ, τοῦ ποιμένος, τοῦ ἐμπόρου νὰ κρεμασθῇ καπνίζομενον. Ἐν ὧσιν κυλίστα ἡ νεολαία τῶν πόλεων εἰς ἡδονάς, οὐδεμίαν ὄρεξιν θὰ ἔχῃ πρὸς πόλεμον. Τοῦτο τὸ εἶδον ἔκλαιον γονεῖς μητέρες καὶ πατέρες διὰ τὴν στέρησιν τῶν υἱῶν των ἀπερχομένων εἰς περίπαιτον! Τί περιμένεις ἀπὸ πολιτείας ἔχουσας παρόμοια πρόσωπα εἰς τοὺς κόλπους τῆς; Τί περιμένεις, νὰ βλέπῃς νεολαίαν ὅχι βαινόνσαν, ἀλλὰ φερομένην ἐφ' ἀμαζών; Πῶς θὰ περιπατήσουν τὰ τέκνα αὐτὰ τῆς Ἑλλάδος ἐν καιρῷ ἀνάγκης; Πόσον ἐχάρην, ὅτε καθ' ἣν ὥραν ἔγραψον τ' ἀνωτέρω λόγια μοι ἀγγέγναι ὅτι οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν τέκνων των βρεχόμενοι διέβαινον ὑπὸ τὰ παρὰ θύρας τῆς οἰκίας, ὅπου κατοικῶ, καὶ εὐτυχῶς ἐπρόφθασα καὶ τοὺς εἶδον. Τῶν σημερινῶν ὅμως τῶν πλουσίων τὰ τέκνα φέρονται εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἀναχωροῦν ἐφ' ἀμάξης· ἀλλ' εἶνε δυνατὸν εἰς τοὺς πλουσίους νὰ μιμηθοῦν παράδειγμα παρόμοιον; Οὐχί, δυστυχῶς δὲ καὶ οἱ ὑποδεέστεροι ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ παραδείγματος μιμῶνται τοὺς σημερινούς πλουσίους καὶ οὕτω φθείρεται ἡ κοινωνία μας.

Ἐγραψα τ' ἀνωτέρω ἕως νὰ φθάσωμεν εἰς Ἀρταν· καθ' ὅδον δ' ἐκοιμήθημεν ὑπαίθριοι. Ἀσθενὴς ἔμεινα ἐπὶ τῆς κλίνης πολλοὺς μῆνας, τὸ κλίμα ὅμως καὶ ἡ συνδρομὴ τοῦ ἱατροῦ Πανᾶ μὲ ἔσωσε. Κατὰ τὸ ἔαρ ἀνέλαβον καὶ περιπεῖατον ἐλεύθερα, καὶ πηδῶν ἐσύγχαζον εἰς τὴν σχολήν, ἣν ἐκ τοῦ προγέγοντος οἱ Ἰωαννῖται συνέστησαν. Φαίνεται ὅτι εἰς Ἀρταν ἡ δὲν ὑπῆρχον σχολεῖα, ἢ τὰ ἐκλείαν μὴ ἔχοντες νὰ τὰ συντηρήσουν. Εἰς Ἰωάννιναν ὅμως καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἡ παιδεία οὐδέποτε ἐξέλιπεν ἀπὸ τοὺς κόλπους των, χάρις εἰς τὰς εὐεργεσίας τῶν συμπατριωτῶν μας Καπλάνηδων ἢ Πικροζώη καὶ Ζωσιμάδων. Ἐως τὸν Μάρτιον ἡ πόλις τῆς Ἀρτας ἔμεινεν ἡσυχος, ὁ δὲ πληθυσμὸς τῆς ἡξήσεν ἐνεκα τῆς καταφυγῆς ἀπείρων χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ἐξ Ἰωαννίνων. Ἀλλ' ἅμα ἠκούσθη ἡ ἐπανάστασις τῆς Πελοποννήσου.

Στράτος, Ν. Δημάδης Ι. Δημ. Δῶνης.

— Ἀφίκετο ἐκ Ρουμανίας ὁ κ. Νικ. Πῦτος καὶ ἀνεχώρησε διὰ Ματθίον.

— Ἀνεχώρησαν διὰ Σιγέρικον ὁ κ. Ἰωάν. Σάκας καὶ διὰ Δεβιδεῖαν ὁ κ. Γεωργ. Μπίλλος διδασκαλισταὶ ἀφίκετο ἐξ Ἀρτης ἡ κ. Εὐφ. Ζιγκλὴ πτυχιούχος μαῖα.

— Ἡ Σταματῖνα Ζκούση καὶ ὁ Ἀπόστολος Παπαγκουνῆς ἀνθυπομαίραρχος ἦσαν πρὸ ἡμερῶν τὴν τυχὴν αὐτῶν ἐν Τρικκαίοις δι' ἐπιστῆμιν ἀρετῶν ἡμεῖς ἐν τῇ ἱερατῇ χαρᾷ ἡ ἡσυχάνθημεν διὰ τὸ εὐσύνων αὐτὸ γεγονός. εὐχόμεθα ὅπως ὁ Θεὸς οὐδέποτε ἐπισκίασῃ τὴν εὐρύαν οὐρανὸν τῆς εὐτυχίας αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ δατηθῇ πάντοτε ἀθουῶν τὸ μεδίμα ἐπὶ τῷ χειλέων των. Δ. Α. — Κ. Σ.

ΕΞΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Ἐμπροσθεν τοῦ νεοδμητοῦ μεγάρου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, οἰκίας Μελά, Δημοτικοῦ Θεάτρου (Συγγροῦ) καὶ Δημαρχίας.

Τὸ αὐτὸ Ἐξοδοχεῖον διευθυνομένον ὑπὸ τοῦ βέκτου καὶ δραστηριωτάτου νεοῦ κ. Γεωργ. Ν. Κουτσονίκα Ἡπειρώτου, καὶ εἰς ὥρασιν θεσιν εὐρισκόμενον, ἐσχάτως δὲ ἀνακαινίσθη κατεστῆ τὸ κέντρον τῶν ἐν Ἀθήναις διατρίβοντων Ἡπειρωτῶν. Πάντες δὲ οἱ ἐπισκεπτομενοὶ αὐτο, θέλουσι εὖρεϊ πρόθυμον περιποίησιν καὶ μοναδικήν.

σου, πάραυτα καὶ ἐκεῖ ὑπόκωφος ἐνέργεια ἤρχισε νὰ ταράσσῃ τὴν κοινωνίαν. Δὲν ἤργισαν δὲ νὰ φανοῦν τὰ σημεῖα τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως, καὶ δὴ καὶ ἡ τουρκικὴ κυβερνήσις δὲν ἤργησε νὰ λαμβάνῃ τὰ συνήθη μέτρα εἰς βάρος τῆς ἀναστατώσεως.

Αἱ αἰματηραὶ σκηναὶ αἱ λαβοῦσαι χώραν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν κατὰ προσώπων ὑπόπτων ἢ ὁμηρῶν, καὶ ἡ ἀπειλουμένη γενικὴ σφαγὴ τῶν Ἑλλήνων ἐκ μέρους τῶν Τούρκων ἠνάγκασεν ὅλους σχεδὸν τοὺς Ἰωαννίτας ν' ἀπελθῶμεν εἰς ἀσφαλὲς μέρος· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ τροφαὶ ἤρχισαν νὰ σπανίζουν, μὴ τολμῶντων πλέον τῶν χωρικῶν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν· μετ' αὐτῶν δὲ οἱ Ἕλληες ἦσαν ὅλοι εἰς τὸ ποδᾶρι.

Δὲν πρέπει νὰ διαφύγῃ τὴν γραφιδά μου μία περιστασις περίεργος· καὶ ποία νομίζει ὁ ἀναγνώστης εἶνε αὕτη; Οἱ Τούρκοι δὲν κατεδέχοντο νὰ σφάζουν τοὺς χριστιανούς Ἕλληνας. Τὸ ἔργον ἀφιέρωσαν εἰς τοὺς Ἑβραίους. Κῆρυξ ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα Ἑβραῖος, ἐξετέλει τὴν διαταγὴν τῆς αἰμοδόρου ἀρχῆς. Εἶδον μὲ τὰ ὄμματα μου τὸν Ἑβραῖον αὐτὸν νὰ ἔχῃ τὴν μάχαιραν ἐτοίμην, καὶ τὸ θῆμα γονατιστὸν γυμνὸν ἐπερίμενε σφιγντὰ δεμένον ὅπως χάσῃ τὴν κεφαλὴν. Ἀλλ' ἀποστρέψας πάραυτα τὴν κεφαλὴν μου λιπόθυμος σχεδὸν ἔτρεξα εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ μόλις μετὰ πολλὰς ὥρας συνήλθον. Αἱ ἐκτελέσεις αὐταὶ ἐλάμβανον χώραν εἰς τὴν πλατεῖαν τὴν καλουμένην Μονοπωλεῖο. Ἡ μὴ τῇ μου ἠναγκάσθη ἐνεκα τούτου καὶ ἵνα μὴ ἀκούωμεν τὰς γοεράς φωνὰς νὰ μετοικίσωμεν. Τὸ ἴδιον ἔπραξαν σχεδὸν ὅλοι, ὅσοι κατῴκουν τὸ μέρος αὐτό, καὶ ἡ γινόμενη ἀγορὰ ἔπαυσε νὰ γίνηται. Τὰ πάντα ἐρημία καὶ πτώματα σωμάτων ἔκειντο εἰς αὐτήν.

Ἡ ἀπόφασις τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἐξετέλεσθη. Τὰ ζῶα εὐρέθησαν, ἡτοιμάσθημεν, ἱππεύσαμεν, ἀλλὰ καθ' ὅδον ἄλλαι οἰκτραὶ σκηναὶ. Τὰ ζῶα δὲν ἐβλάδιζον εἰμὴ κρατούμενα ἀπὸ τῶν χαλινῶν καὶ ἔχοντα μακδῆλια ἐπὶ τῶν ὀμμάτων. Ἡ γέφυρα τῆς Ἀρτης ἦτο ἐστολισμένη ἀπὸ ἀνθρωπίνους κεφαλὰς, καὶ ἀπειρα ἔκειτο ἄνευ κεφαλῆς ἐπὶ τῆς γεφύρας, περαιτέρω δ' ἐπὶ τοίχων ἴσταντο ἀπειροὶ παλουκωθέντες. Φρίκη μὲ ἔπιασε· μοῦ ἦλθεν ἔμετος, καὶ τώρα, ὅταν ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην μου, κάπως ριγῶ.

Ἐπειδὴ ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς Ἰάννιναν ἦτο εἰς κίνησιν μεγάλην ἐνεκα τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἀλῆ καὶ τῆς ἐλληνικῆς ἐπανάστασεως, οἱ ἀγωγιάται εἶχον συμφωνηθῇ νὰ διαβαίνουν τοὺς κατ' ἀρῆσκειαν δρόμους· ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπεζεύσαμεν εἰς μέρος ἀνώμαλον καὶ ὑποκείμενον εἰς ὑψηλὰ ὄρη.

κὴν ἀπόλαυσιν χάριν τῶν εὐαερώων καὶ μαγευτικῶν ὁματιῶν του, ἅπερ εἶναι διὰ τὴν περιοδὸν περιζήτητα ἐν Ἀθήναις. Οἱ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοὶ τες ξένοι καὶ Ἡπειρώται ἂν εἰς ἐπισκεφθῶσι καὶ θὰ δοκιμάσωσι.

ΜΙΧ. ΚΟΥΜΑΣ ἀρχηγὸς καὶ Ζωσιμάδης
Ἡ τῆς ὁδὸς Ζωσιμάδης Πηγ. αὐθ. 4

ΚΑΦΦΕΝΕΙΟΝ «Ο ΛΥΚΑΒΗΤΟΣ»
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Κ. ΠΡΟΧΩΡΗ (Ἡπειρώτου)
Πλατεῖα Κολωναίου

Τὸ νέον τοῦτο Καφενεῖον, πρῶτον Χρήστου Μαραβέλα καὶ ὑπὸ τὴν διευθύνσιν τοῦ βέκτου, δραστηρίου καὶ ἀγαπητοῦ τῆς πατρὸς κ. Νικ. Προχώρα, περαιτέρω ἀνακαινισθέντος τελείως καὶ πλουτισθέντος διὰ διυλιστηρίου τοῦ ἐφευρέτου κ. Ν. Δισυνοῦ, ἔχει θέντος ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας κατὰ τὴν ἐξετάσεως τοῦ ἱατροῦ κ. Χρηστοῦ, διακρίνεται ἡ ἀμεμπτος καὶ τελεία καθριότης, ἡ εὐγενὴς συμπεριφορὰ τοῦ διευθυντοῦ του καὶ ἡ ἀκρα περιποίησις. Ὁ νέος διευθυντὴς τοῦ τοῦ πρώτου κατεργόμενος εἰς τὸν ἐμπορικὸν κόσμον θέλει καταβάλλει πᾶσαν δυνάμειν προσπάθειαν καὶ δὲ θέλει φεισθῇ οὐτε κοπιῶν οὐτε χρημάτων ὅπως ἀναδείξῃ τὸ καφανεῖον τοῦ εὐπρεπέστερον παντὸς ἄλλου ἐν τῇ περιφερείᾳ του καὶ καταστήσῃ οὕτω τοῦτο τὸ κέντρον τῶν Κολωναϊκῶν, καὶ ἐλπίζει διὰ μόνων τῶν ἐφοδίων τούτων νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν εὐγενὴ καὶ ἐκλεκτὴν πελατείαν του καὶ ὅτι οὕτω καὶ μόνον θέλει τύχει τῆς ὑποστηρίξεως ταύτης τε καὶ τῶν ἀγαπητῶν του πατριωτῶν.

Προτοῦ πέσωμεν νὰ κοιμηθῶμεν μετὰ τὸ δεῖπνον, ἔξαφνα ἐμφανίζονται ἐνώπιόν μας ἐνοποιοὶ. Τίνες ἦσαν αὐτοί; Ὁ Μάρκος Βότσαρης.

Τέσσαρες ἦσαν αἱ συνοδοιποροῦσαι οἰκογενεαὶ· αἱ ἡμέτεραι θεωρούμεναι ὡς μία, διότι συνεζώμεν, ἡ τοῦ Ἰωάννου Μελά, ἡ τοῦ Ἰωάννου Πάνου ἡ Τράγου, καὶ ἡ τοῦ ἱατροῦ Δελῆ, ὅλοι Ἰωαννῖται.

Ὁ μακαρίτης Βότσαρης μᾶς ἐσυμβούλευε ὅλους νὰ καταφύγωμεν εἰς Σούλι, ἀλλ' αἱ ἡμέτεραι οἰκογενεαὶ δὲν ἤκουσαν τὸν ἡκολούθησαν μόνον αἱ τρεῖς, καὶ οὕτω χωρισθέντες ἀπὸ πρῶτας μετέβημεν εἰς τὸ χωρίον Κορίτιαν, ἐν τῶν Κατσανοχωρίων, θεσιν τερπνοτάτην. Ἠναγκάσθημεν νὰ μείνωμεν ἐκεῖ μέχρις ὅτου πληροφορηθῶμεν εἰς ὅποιαν στάσιν εὐρίσκειτο ἡ πολιτοκρία τοῦ Ἀλῆ. Εἰς τὸ χωρίον αὐτὸ εὐρομεν καθαρύτητα καὶ τάξιν, ἣν δὲν εἶδον εἰς οὐδεμίαν ἐλληνικὴν κοινότητα, καὶ παῖς δὲ ἡμῶν καὶ ἀνὴρ καὶ γέρον περιεργόμενος τὴν Ἑλλάδα. Ἡ φιλοφροσύνη δὲ, μετὰ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδέχθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κυρίας τῆς τοῦ τόπου, ἦς ὁ ἀνὴρ ἐμπορεύετο εἰς Κέρκυραν, ὑπερεβαίνει πᾶν ὅριον. Τὰς κερασίας καὶ τὸ γάλα τῶν αἰγῶν καὶ ἀγελάδων τῆς εἶχεν εἰς τὴν διαθέσιν μας. Μακαρίαν σου ἡ μνήμη Φράγγα, ἡτις καὶ αὕτη καταφυγούσα εἰς Κέρκυραν ἀπέθανε, μὴ δυνηθεῖσα νὰ ἀνθέξῃ εἰς κλίμα ἀσφυγῶν εἰς τὴν κορσίν τῆς. Ἐλεύθερον πούλι ἐκλείσθη εἰς ῥυπαρὸν κλωβίον. Δὲν ἤξιώθη νὰ πατήσῃ τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος μου κατεργόμενης ἀπὸ τοὺς τυράννους, ὅπως ὑπάγω καὶ χαιρετήσω τὰ τερπνὰ αὐτὰ μέρη· δυστυχῶς ἐχάσαμεν πλέον τὴν ἐλπίδα· ἀλλ' ἂν καὶ ὑπάρχῃ ἴσως, ἐγὼ δὲν θὰ ζήσω νὰ ἴδω τὴν πατρίδα μου ἐλευθεράν.

Αἱ πληροφορίες, αἱ ὅσας ἔφθασαν ἀπὸ τῶν Ἰωαννίνων, ἔφερον τὰ πάντα εἰς ἀπελπισίαν· ἡ πολιτοκρία τοῦ Ἀλῆ παρετίνατο καὶ σωρεῖται βαρβάρου στρατοῦ ἔφθανον εἰς τὰ κατὰκαύμενα τὰ Ἰωαννίνα.

Μετὰ τὴν δέουσαν σκέψιν αἱ γυναῖκες ἀπεφάσισαν ν' ἀνέλθωμεν εἰς Καλαρρῦτας, ὅπου κατέφευγον καὶ ἕτεροι οἰκογενεαὶ ἐξ Ἰωαννίνων ὡς ἀσφαλέστερον μέρος, τῶν Κατσανοχωρίων ὑποκειμένων εἰς ἀμεσον προσβολήν, πλησίον ὄντων τοῦ στρατοπέδου Ἰωαννίνων, τῶν δὲ μερῶν αὐτῶν μὴ ἔχοντων εἰς ὑπεράσπισιν τῶν θέσεως πολεμικὰς, ἐν ᾧ οἱ Καλαρρῦται θεωροῦντο ἀπόρητοι· ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξε ὅτι, ὅταν δὲν ὑπάρχουν ὅπλα καὶ ἐξοπλισμένοι ἄνδρες εἰς πόλεμον, καὶ τὰ πεδινὰ καὶ τὰ δύσβατα μέρη εἶνε εὐάλωτα.

(ἀκολουθεῖ).